

**ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚАРО ИСЛОМШУНОСЛИК
АКАДЕМИЯСИ**

**“ИСЛОМШУНОСЛИК ВА ИСЛОМ ЦИВИЛИЗАТИЯСИНИ
ЎРГАНИШ ICESCO” КАФЕДРАСИ**

Муратов Дониёр Махаматвалиевич

**АБДУЛЛОҲ СУБАЗМУНИЙ ВА
УНИНГ «КАШФ АЛ-ОСОР»
АСАРИ**

Монография

**“BOOKMANY PRINT”
ТОШКЕНТ – 2025**

УЎК: 297
КБК: 86.38
М 92

Муратов Дониёр Махаматвалиевич.

Абдуллоҳ субазмуний ва унинг «кашф ал-осор» асари
[Матн]: ўқув қўлланма / Д.М. Муратов. – Тошкент: Bookmany
print, 2025. – 152 бет.

Масъул муҳаррир:

З.Исломов – филология фанлари доктори, профессор

Такризчилар:

Д.Раҳимжонов – тарих фанлари номзоди, доцент

И.Усмонов – тарих фанлари номзоди, доцент

О‘zbekiston Respublikasi Din ishlari bo‘yicha qo‘mitasining
2025-yil 7-noyabrdagi 03-07/7319-sonli xulosasi asosida tayyorlandi.

ISBN 978-9910-06-881-2

© Муратов Д.М., 2025.

© “Bookmany print” нашриёти, 2025.

МУНДАРИЖА

КИРИШ	4
I БОБ. АБДУЛЛОҲ СУБАЗМУНИЙНИНГ ҲАДИС ИЛМИ ТАРИХИДА ТУТГАН ЎРНИ	9
1.1. IX-X асрларда Мовароуннаҳрда ҳадис илми	9
1.2. Абдуллоҳ Субазмунийнинг ҳаёти ва илмий фаолияти	26
1.3. Субазмунийнинг «Муснад Аби Ҳанифа» асари	35
1.4. Абдуллоҳ Субазмунийнинг ҳадис ривоятидаги ўрни	40
II БОБ. «КАШФ АЛ-ОСОР» ИСЛОМ МАНБАШУНОСЛИГИГА ОИД АСАР	55
2.1. «Кашф ал-осор» асарининг манбашунослик таҳлили	55
2.2. «Кашф ал-осор» анъанавий ҳадис тўплами сифатида	64
2.3. Асарда фикҳий масалаларнинг ёритилиши	78
III БОБ. «КАШФ АЛ-ОСОР» ҲАНАФИЙЛИК ТАЪЛИМОТИГА ДОИР МУҲИМ МАНБА	90
3.1. «Кашф ал-осор» асарида Абу Ҳанифа сиймоси	90
3.2. Абу Ҳанифа илмий муҳити ва унинг шаклланиш жараёнлари	104
3.3. «Кашф ал-осор»даги бухоролик ровийларнинг ўзига хос жиҳатлари	118
ХУЛОСА.....	135
ФОЙДАЛАНИЛГАН МАНБА ВА АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ	139